KF:s
HANDLING
NR 33 2015

Dnr 2014/823

§ 76 Svar på motion om att servera ekologisk frukt i förskolan

INLEDNING
Erik Åberg (MP) inkom den 18 juni 2014 med rubricerad motion. Motionären föreslår att det bara ska serveras ekologisk frukt på förskolorna i Sala kommun.

Beredning
Bilaga KS 2015/65/1, svar på motionen från kommunstyrelsens ordförande
Bilaga KS 2015/65/2, yttrande från ekonomikontoret
Bilaga KS 2015/65/3, yttrande från tekniska kontoret
Bilaga KS 2015/65/4, yttrande från bildnings- och lärandenämnden
Bilaga KS 2015/65/5, motion
Ledningsutskottets beslut 2015-03-31, § 68

Yrkanden
Carola Gunnarsson (C) yrkar
bifall till ledningsutskottets förslag att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar
att avslå motionen, samt
att uppmana kommunstyrelsen/tekniska kontoret att i första hand vid inköp till kommunens verksamheter välja ekologiskt odlad frukt.

BESLUT
Kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att avslå motionen, samt

att uppmana kommunstyrelsen/tekniska kontoret att i första hand vid inköp till kommunens verksamheter välja ekologiskt odlad frukt.

Utdrag
kommunfullmäktige

SALA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSEN
Carola Gunnarsson

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Ink. 2015 -03- 23
Diarienr 2015/823 Aktbilaga 6

Svar på motion om att servera ekologisk frukt i förskolan

Erik Åberg (MP) inkom den 18 juni 2014 med rubricerad motion. Motionären föreslår att det bara ska serveras ekologisk frukt på förskolorna i Sala kommun.

Bildnings- och lärandenämnden, upphandlarfunktionen på ekonomikontoret och måltidschefen på tekniska kontoret har yttrat sig över motionen.

Upphandlingsfunktionen konstaterar att ur ett upphandlingsperspektiv finns det inga hinder att ställa krav på att levererad frukt är ekologisk . Det är den beställande verksamheten som ställer den typen av krav i en upphandling. Det är verksamheten som bedömer om den har resurser att bära den fördyring som kan bli följden. Det är också viktigt att ställda krav följs upp, annars riskerar kommunen att ställda krav inte följs men att priset – i de fall ekologisk frukt är dyrare än annan – ej sänks i motsvarande grad. För att stärka krav avseende ekologiskt odlad frukt kan en kommande övergripande policy i ämnet innefatta detta.

Kostenheten informerar om att enligt Livsmedelsverket sätts gränsvärden för tillåtna halter av bekämpningsmedel som får vara kvar i livsmedel till en betydligt lägre nivå än vad som skulle kunna innebära en risk för hälsan. Ämnen som lagras i kroppen, så kallade bioackumulerande, godkänns inte för användning inom EU. Det gör inte heller ämnen i bekämpningsmedel som kan ha en cancerframkallande, hormon- eller reproduktionsstörande effekt. Barn är dock mer känsliga for skadliga ämnen i livsmedel än vuxna, dels för att de äter mer i förhållande till sin kroppsvikt och nedbrytningen kan skilja sig från en vuxens, dels för att barnen utvecklas. När man sätter gränsvärden för rester av bekämpningsmedel tar man hänsyn till detta och gränsvärden sätts till en mycket låg nivå för att maten ska vara säker för alla konsumentgrupper. Därför är konventionellt odlad frukt säker för alla konsumentgrupper, även för små barn och gravida, trots att rester av bekämpningsmedel kan finnas kvar.

Att välja ekologiskt odlade livsmedel framför konventionellt odlade innebär att välja livsmedel som ökar den biologiska mångfalden, stimulerar kretsloppssystem och bidrar till en giftfri miljö. Det går inte att säga att ekologisk frukt generellt sett är nyttigare än konventionellt odlad, utan det är främst med tanke på miljön som det finns goda skäl att välja ekologiskt. Måltidsenhetens andel inköpta ekologiskt odlade livsmedel låg, när yttrandet skrevs, på cirka 27 procent. Av den

SALA1000, v 2.0, 2012-08-02 H:\Motionssvar\2015\Svar på Motion om att servera ekologisk frukt i förskolan.docx

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsen
Box 304
733 25 Sala

Besöksadress: Stora Torget 1
Växel: 0224-74 70 00
Fax: 0224-188 50
kommun.info@sala.se
www.sala.se

Carola Gunnarsson
Kommunstyrelsens ordförande
carola.gunnarsson@sala.se
Direkt: 0224-74 71 00

inköpta frukten var 34 procent ekologiskt odlad och bananer toppade listan över ekologiska frukter.

Att enbart servera ekologisk frukt i Sala kommuns förskolor skulle leda till ekonomiska konsekvenser, eftersom ekologiskt odlade livsmedel ofta är dyrare än konventionellt odlade.

Att enbart servera ekologisk frukt skulle minska möjligheterna att köpa in konventionellt odlad frukt från lokala producenter samt välja frukt efter säsong. Eftersom efterfrågan av ekologisk frukt är större än tillgången hos leverantörerna kan även variationen av frukt komma att bli begränsad.

Bildnings- och lärandenämnden konstaterar att genom att efterfrågan ökar kan tillgängligheten på närodlad ekologisk frukt förväntas bli större och prisskillnaderna begränsas.

Ett viktigt budskap, enligt bildnings- och lärandenämnden, till verksamheten bör vara att *i första hand* välja ekologiskt odlad frukt.

Med hänvisning till ovanstående föreslår jag att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att avslå motionen samt

att uppmana kommunstyrelsen/tekniska kontoret att i första hand vid inköp till kommunens verksamheter välja ekologiskt odlad frukt.

Carola Gunnarsson

Kommunstyrelsens ordförande (C)

Bilaga KS 2015/65/2

SALA KOMMUN

2014-08-26
INTERNREMISS
EKONOMIKONTORET

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
EKONOMIKONTORET

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Ink. 2015 -03- 23
Diarienr 2015/823 Aktbilaga 5

Yttrande avseende Erik Åbergs (MP) motion "servera ekologisk frukt i förskolan"

Upphandlingsfunktionen har tagit del av rubricerad motion och anser att det, ur ett upphandlingsperspektiv inte finns några hinder att ställa krav på att levererad frukt är ekologisk. Det måste dock betonas att det är verksamheten som ställer den typ av krav i en upphandling. Det är verksamheten som måste bedöma om den har resurser att bära den fördyring som kan bli följden.

Det är också viktigt att ställda krav följs upp, annars riskerar kommunen att ställda krav inte följs men att priset - i de fall ekologisk frukt är dyrare än annan - ej sänks i motsvarande grad. Resurser för detta måste säkras.

För att stärka krav avseende ekologiskt odlad frukt kan en kommande övergripande policy i ämnet innefatta detta och lämpligheten i att arbeta fram en sådan berördes redan i lämnat yttrande avseende Carola Gunnarssons motion om giftfri vardag.

Sala den 26 augusti 2014

Per Eriksson, Upphandlare

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Emelie Eriksson

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Ink. 2014 -08- 26
Diarienr 2014/823 Aktbilaga 4

Yttrande över motion om att servera ekologisk frukt i förskolorna i Sala kommun

LIVSMEDELSVERKETS REKOMMENDATIONER

Många konsumenter är oroliga för att frukt som inte är ekologiskt odlad innebär en hälsorisk. Enligt Livsmedelsverket sätts gränsvärden för tillåtna halter av bekämpningsmedel som får vara kvar i livsmedel till en betydligt lägre nivå än vad som skulle kunna innebära en risk för hälsan. Ämnen som lagras i kroppen, så kallade bioackumulerande, godkänns inte för användning inom EU. Det gör inte heller ämnen i bekämpningsmedel som kan ha en cancerframkallande, hormon- eller reproduktionsstörande effekt. Barn är dock mer känsliga för skadliga ämnen i livsmedel än vuxna, dels för att de äter mer i förhållande till sin kroppsvikt och nedbrytningen kan skilja sig från en vuxens, dels för att barnen utvecklas. När man sätter gränsvärden för rester av bekämpningsmedel tar man hänsyn till detta och gränsvärden sätts till en mycket låg nivå för att maten ska vara säker för alla konsumentgrupper. Därför är konventionellt odlad frukt säker för alla konsumentgrupper, även för små barn och gravida, trots att rester av bekämpningsmedel kan finnas kvar. Ett politiskt beslut om att servera ekologisk frukt på förskolorna i Sala kommun av hälsoskäl är därför inte befogat.

Att välja ekologiskt odlade livsmedel framför konventionellt odlade innebär att välja livsmedel som ökar den biologiska mångfalden, stimulerar kretsloppssystem och bidrar till en giftfri miljö. Det går inte att säga att ekologisk frukt generellt sett är nyttigare än konventionellt odlad, utan det är främst med tanke på miljön som det finns goda skäl att välja ekologiskt. Måltidsenhetens andel inköpta ekologiskt odlade livsmedel ligger idag på cirka 27 procent. Av den inköpta frukten är 34 procent ekologiskt odlad och bananer toppar listan över ekologiska frukter med hela 83 procent ekologiskt av den inköpta volymen.

MÅLTIDSENHETENS REKOMMENDATION

Vi bedömer att ett politiskt beslut om att *enbart* servera ekologisk frukt i Sala kommuns förskolor skulle leda till ekonomiska konsekvenser eftersom ekologiskt odlade livsmedel ofta är dyrare än konventionellt odlade. Att enbart servera ekologisk frukt skulle även minska möjligheterna att köpa in konventionellt odlad frukt från lokala producenter samt välja frukt efter säsong. Eftersom efterfrågan av ekologisk frukt är större än tillgången hos leverantören kan även variationen av frukt komma att bli begränsat.

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Box 304
733 25 Sala

Besöksadress: Rådhusgatan 4 C, Sala
Växel: 0224-74 70 00
Fax: 0224-188 50
tekniska@sala.se
www.sala.se

Emelie Eriksson
Måltidschef
Måltidsenheten
emelie.eriksson@sala.se
Direkt: 0224-74 74 41

Kommunstyrelsens förvaltning

Med stöd av ovanstående resonemang är måltidsenhetens rekommendation att inte besluta om att endast servera ekologisk frukt till förskolorna i Sala kommun.

TEKNISKA KONTORET

Emelie Eriksson
måltidschef

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Ink. 2014 -10- 22
Diarienr 2014/823 Aktbilaga 3

Dnr 2014/937

§ 77 Motion om att servera ekologisk frukt i förskolan

INLEDNING
Motionäreren yrkar att bara ekologisk frukt ska serveras på förskolorna. Konventionellt odlad frukt har rester av bekämpningsmedel och barn är känsligare för sådant än vuxna.

Frågan berör i första hand kommunens kostenhet, men en del frukt till mellanmål köps också av förskolorna.

Motionen belyser ett allvarligt problem med att bekämpningsmedel används vid odling och att rester av dessa kan bli kvar i den mat vi äter. Det är extra besvärande att vi långsiktigt inte kan överblicka hälsokonsekvenserna av detta.

I den mån ekologiskt odlad frukt finns tillgänglig hos våra leverantörer bör förskolorna i första hand köpa sådan. Ur miljösynpunkt kan dock frågan bli komplicerad och ställa oss inför dilemman, exempelvis i valet mellan närodlat och besprutat och importerat men ekologiskt. Ett annat dilemma kan bli att priset för det ekologiska blir så högt att frukt av ekonomiska skäl måste väljas bort som mellanmål – vilket också har en hälsoeffekt.

Genom att efterfrågan ökar kan även tillgängligheten på närodlat ekologiskt förväntas bli större och prisskillnaderna begränsas.

Ett viktigt budskap till verksamheten bör därför vara att i första hand alltid välja ekologiskt odlad frukt, även om det är en viss prisskillnad.

Beredning
Bilaga BLN 2014/40/1, missiv.
Bilaga BLN 2014/40/2, motion.
Benny Wetterberg föredrar ärendet.

Yrkanden
Eva Stenberg (S) yrkar att bildnings- och lärandenämnden beslutar

att föreslå fullmäktige att anse motionen besvarad, efter redaktionell ändring.

BESLUT
Bildnings- och lärandenämnden beslutar

att föreslå fullmäktige att anse motionen besvarad, efter redaktionell ändring.

Utdrag
Kommunfullmäktige

BENNY WETTERBERG
DIREKT: 0224-74 80 02

SALA KOMMUN

SKOLFÖRVALTNINGEN

Bildnings- och lärandenämnden
Sala kommun

Remissvar på motion om att bara ekologisk frukt skall serveras i förskolorna

BAKGRUND
Kommunstyrelsens förvaltning har till bildnings- och lärandenämnden begärt yttrande angående motionen enligt rubriken. Yttrandet skall ha inkommit senast 30 september 2014 för diarieföring. Förvaltningen har meddelat att svaret kan vara KSF tillhanda först efter bildnings- och lärandenämndens oktobersammanträde.

MOTIONEN
Motionäreren yrkar att bara ekologisk frukt skall serveras på förskolorna. Konfentionellt odlad frukt har rester av bekämpningsmedel och barn är känsligare för sådant än vuxna

YTTRANDE
Frågan berör i första hand kommunens kostenhet, men en del frukt till mellanmål köps också av förskolorna.

Motionen belyser ett allvarligt problem med att bekämpningsmedel används vid odling och att rester av dessa kan bli kvar i den mat vi äter. Det är extra besvärande att vi långsiktigt inte kan överblicka hälsokonsekvenserna av detta.

I den mån ekologiskt odlad frukt finns tillgänglig hos våra leverantörer bör förskolorna i första hand köpa sådan. Ur miljösynpunkt kan dock frågan bli komplicerad och ställa oss inför dilemman, exempelvis i valet mellan närodlat och besprutat och importerat men ekologiskt. Ett annat dilemma kan bli att priset för det ekologiska blir så högt att frukt av ekonomiska skäl måste väljas bort som mellanmål – vilket också har en hälsoeffekt.

Genom att efterfrågan ökar kan även tillgängligheten på närodlat ekologiskt förväntas bli större och prisskillnaderna begränsas.

Ett viktigt budskap till verksamheten bör därför vara att i första hand alltid välja ekologiskt odlad frukt, även om det är en viss prisskillnad.

ORDFÖRANDES FÖRSLAG TILL BESLUT

Bildnings och lärandenämnden beslutar

att med hänvisning till ovanstående yttrande förklara motionen besvarad

Bilaga KS 2015/65/5

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Ink. 2014 -06- 18
Diarienr 2014/823 Aktbilaga 1
Dpb:

miljöpartiet de gröna
SALA

Servera ekologisk frukt i förskolan

Konventionellt odlad frukt innehåller små rester av bekämpningsmedel. Vi vill att små barn ska få så bra kost som möjligt. Barn är känsligare för gifter än vuxna. De är i en utvecklingsfas där kroppen är mer känslig för kemikalier. Barn äter också mer frukt i förhållande till sin kroppsvikt och får därmed högre exponering.

Inom EU finns gränsvärden hur mycket bekämpningsmedel frukt får innehålla. Väldigt få av de prover livsmedelsverket tar ligger över gränsvärdena, men blandningen av många olika ämnen kan ge okända hälsoeffekter. EU:s gränsvärden är dessutom gjorda för ett ämne i taget, trots att vi utsätts för tusentals olika kemikalier under lång tid. Gränsvärdena tar heller inte hänsyn till att hormonpåverkande effekter kan uppstå även vid låga doser.

För att förskolebarnen ska få en hälsosammare och bättre verksamhet så förslår jag

- att bara ekologisk frukt ska serveras på förskolorna i Sala kommun.

Erik Åberg

Erik Åberg

Miljöpartiet de gröna